

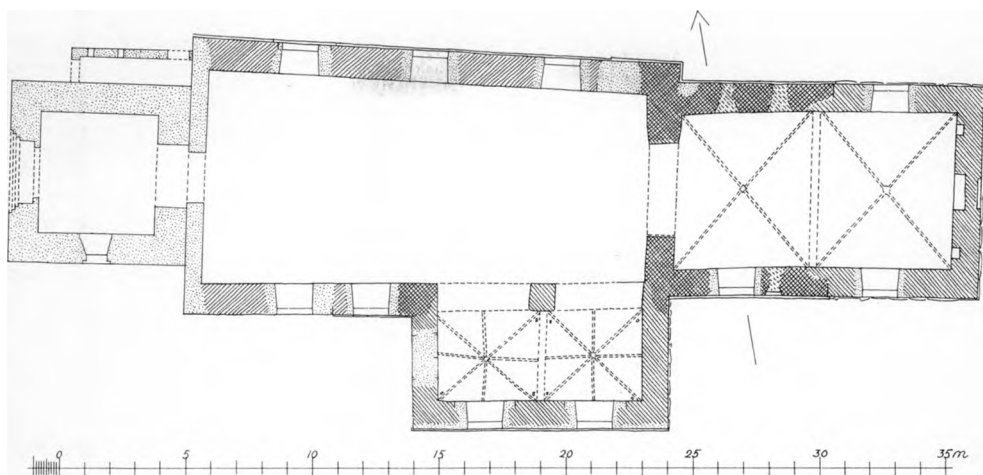

Fig. 2. Ullerup. Plan 1:300. Målt af El. M. 1956.

Ifølge et *sagn*⁵ skulde kirken oprindelig være bygget i Brobøl ved sognets vestgrænse, men om natten slæbtes stenene længere ind i sognet på en høj, hvor kirken endnu ligger.

Det af hertug Philip af Glycksborg 1633 ff. opførte *†Filipsborg* rummede et *slotsskæpel*⁶, der indviedes 28. aug. 1636. Til kapellet hørte et tårn med to klokker, der slog halvtids- og kvarterslag, som hørtes helt til Blans strand. Slottet forsvandt allerede før år 1700.

Kirken ligger på byens højeste punkt, østligt i landsby og sogn. Den ret store kirkegård, der er udvidet mod øst og sydøst efter 1931, hegnes af kløbstensdiger, som omkring den ældre del stammer fra årene 1860—62⁷, da kampestensdigerne blev omsat og kløvet. Køreporten med flankerende låger i vest, af støbejern mellem granitstolper, er sammen med de tilsvarende låger i nord og syd anskaffet 1860—63⁸. Til kirkegårdens sidste udvidelse er der køreport med fodgængerlåger (jerngitre) mellem piller af røde mursten. Langs de tre ældre diger findes en række store træer, således som tilfældet har været langt tilbage i tiden; 1618 nævnes f. eks. indkøb af lind til »dem Kerckhaue«⁹ og 1671 af ask¹⁰.

Ringmuren forbedredes 1614, og 1621 hentedes sten til samme⁹, mens der efter en omsætning 1791 solgtes sten⁷. 1616 nylavedes og forbedredes den store, vestre port samt nord- og sydporten⁹, som antagelig kun har været til fodgængere. Vestporten, der synes at være blevet fornyet 1804⁸, blev nedrevet 1860⁷ (sml. i øvrigt fig. 4).

†Kirkeriste. 1634—36 arbejdedes der på ristene til »dem Kirchhove«, og førstnævnte år anskaffedes til samme formål syv stykker egetømmer⁹. 1671, da en rist med grav blev repareret, var der i alt tre riste¹⁰.

Et fritstående *†klokkehus* havde indtil 1903¹¹ sin plads vest eller sydvest for skibet og tæt op mod vestre kirkegårdsdige (sml. fig. 4). Bygningen, der er nævnt første gang 1606 (sml. *†vindfløj*), var af ydre beslægtet med de ældre af landsdelens klokkehuse. Konstruktionen (Haupt V, fig. 878) var derimod anderledes, uden midtstolpe og med hvervæg underdelt af to højstolper, således at det